

DUMINICA ȘI SABATUL

ÎNVĂȚĂTURA BIBLICĂ DESPRE ZIUA DE ODIHNĂ A DOMNULUI

Odată cu descreșterea generală a credinței religioase și pe măsură ce societatea devine tot mai secularizată, există o puternică presiune comercială de a trata fiecare zi a săptămânii în mod egal. Magazine, baruri și localuri de distracție sunt permanent deschise, iar diverse activități sportive sunt ținute acum, în oricare zi, de luni până duminică. Pentru unii oameni, aceste schimbări sunt binevenite, ei văzând în acestea, în perspectivă, sfârșitul unor tradiții dogmatice, dominante. Dar alții văd această tendință ca pe o mare amenințare și ca pe un semn sigur de moralitate și de declin religios. Atunci când există o așa de puternică influență și atâtea vederi conflictuale asupra acestui subiect, oare cum am putea noi găsi răspunsul adecvat? Unde am putea noi să căutăm răspunsuri la problemele de mai sus?

Acesta este cu siguranță un subiect religios, iar noi avem nevoie negreșit de o autoritate care să ne spună adevărul. Singura autoritate reală și demnă de încredere este Biblia-Cuvântul lui Dumnezeu pentru Israel în timpurile precreștine și Noul Testament, pentru credincioșii în Dumnezeu și în Christos, în ultimii 2000 de ani. Oare Biblia nu are nimic de spus despre o „zi a Domnului“?

Oare trebuie ținută porunca lui Dumnezeu, prin abținerea de la orice formă de auto-toleranță? Cea dintâi sau cea de-a șaptea zi este o zi deosebită a săptămânii? Au oare vreun înțeles legile sabatului evreiesc pentru societatea de azi? Oare sabatul trebuie să fie ținut de adepții lui Christos?

Această broșură își propune să expună ceea ce învățătura biblică ne prezintă în legătură cu acest subiect și încearcă să-l trateze sub toate aspectele.

Deși neimplicați religios, mulți oameni acceptă modelul de cinci sau șase zile de muncă, urmat de o scurtă perioadă de relaxare sau de odihnă, ca fiind unul sănătos. Ei ar protesta cu vehemență dacă patronul ar decide brusc, să le ordone să muncească fără nici o pauză săptămânală. De altfel, nu modelul de muncă și de odihnă este acela care crează dificultatea. Întrebarea se referă mai ales la ce fac sau ar putea să facă oamenii în ziua lor de odihnă și, de asemenea, care zi a săptămânii ar putea fi aceasta.

Dar, în această etapă, nu este deloc important faptul că există un fundament divin pentru ciclul de muncă săptămânal. În primele sale capitole, Biblia relatează activitatea creatoare a lui Dumnezeu și faptul că în ziua a șaptea El s-a odihnit după toată lucrarea pe care o făcuse. Și relatarea continuă în mod semnificativ:

„Și Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o“ (Geneza 2:2,3). Cea mai mare parte din argumentele referitoare la semnificația acestei zile speciale sunt bazate pe înțelegerea acestui verset. Este aceasta oare o instrucțiune dată de Dumnezeu primilor oameni, ori nu este decât un comentariu la ceea ce s-a întâmplat? A declarat oare Dumnezeu fiecare din cea de-a șaptea zi a săptămânii, o zi „sfântă“ sau numai pe una, în care El s-a odihnit? Putem noi oare să acceptăm, pe de-o parte, ciclul muncă/odihnă pentru propriul nostru beneficiu, dar, pe de altă parte, să respingem părerea că ziua de odihnă îi aparține, în primul rând, lui Dumnezeu?

Tot ceea ce am realizat până acum este o listă de întrebări, care poate fi extinsă nelimitat. Să încercăm să ne apropiem de subiect, folosind un sistem la modă acum. Așa cum am început cu Geneza, să examinăm în continuare Vechiul Testament, pentru a descoperi originile „zilei a șaptea“. Apoi, acest demers va fi urmat de o evaluare a învățaturii domnului nostru Isus Christos și a modului în care oamenii au încercat să pună acest lucru în practică, pentru ca, în final, să vedem ce mesaj are Biblia pentru oamenii zilelor noastre.

Învățătura Vechiului Testament

Nu se cunoaște dacă prima populație existentă pe pământ a împărțit timpul în săptămâni, cu o durată de șapte zile. Pe când alte perioade de timp (ziua, luna și anul) sunt bazate pe mișcări observabile ale stelelor și planetelor, săptămâna de șapte zile nu are baze similare. Ea poate fi

fundamentată numai prin justificarea din Geneza.

Această situație introduce un aspect interesant asupra subiectului în discuție. Trăindu-și viața în conformitate cu ciclul săptămânal, omul mărturisește relatarea creației din Geneza, indiferent dacă el o crede sau nu.

Chiar dacă în vremurile dinainte de Moise, oamenii au împărțit timpul în săptămâni, având o durată de șapte zile, Dumnezeu nu le-a spus acestora, că ar putea fi pedepsiți, din cauză că nu s-au odihnit în cea de-a șaptea zi. În legătură cu acest lucru, ei au avut o totală libertate de alegere. De fapt, Dumnezeu nu a dat instrucțiuni cu privire la cea de-a șaptea zi, decât după ce națiunea lui Israel a fost scoasă din Egipt și a trecut în mod miraculos prin Marea Roșie, spre pustietatea Sinaiului. Fiind o mare comunitate, evreii au avut nevoie de o cantitate considerabilă de mâncare și de apă, deoarece în deșert condițiile sunt foarte aspre. Curând, oamenii au protestat și au dorit să se întoarcă în Egipt. Un nou miracol le-a adus hrana lor zilnică. În fiecare dimineață, în jurul taberei lor, „pe fața pustiei era ceva mărunț ca niște grăunțe, mărunț ca bobitele de piatră albă pe pământ“ (Exodul 16:14). Hrana a fost numită „mană“ și a putut fi adunată în șase din cele șapte zile ale săptămânii.

În primele cinci zile ale fiecărei săptămâni, mana care nu era consumată integral și era păstrată pe timpul nopții, „a făcut viermi“. Dacă în ziua a șasea era colectată o porție dublă de mană, aceasta se putea păstra proaspătă, pentru a fi folosită în ziua a șaptea, atunci când mana

nu putea fi găsită. În acest fel, a fost introdus modelul de muncă și odihnă pentru națiunea lui Israel:

„Astăzi este sabbatul Domnului; azi nu veți găsi mană pe câmp. Veți strânge timp de șase zile; dar în ziua a șaptea, care este sabbatul, nu va fi“ (Exodul 16:25,26).

Șase zile de adunat și o zi de odihnă. Astfel, activitatea lui Dumnezeu la Creație a devenit exemplu pentru națiunea Sa. Pentru prima dată, în Biblie, a fost folosit cuvântul „sabat“. Acest cuvânt înseamnă, pur și simplu, „o încetare“, „o oprire“ și este folosit pentru a descrie ziua în care israeliții s-au odihnit după osteneala lor, întocmai cum a făcut și Dumnezeu după munca Sa.

Cele zece porunci

După ce mai întâi a fost furnizată mana, Dumnezeu a dat prin Moise legi, pentru a controla activitatea conaționalilor săi. Cadrul pentru aceste legi, cunoscut sub numele de *Cele zece porunci*, a fost scris de Dumnezeu pe două table de piatră. Cea de-a patra poruncă era următoarea:

„Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău; să nu faci nici o lucrare în ea . . . Căci în șase zile Domnul a făcut cerurile, pământul și marea . . . iar în ziua a șaptea s-a odihnit. De aceea Domnul a binecuvântat ziua de odihnă și a sfințit-o“ (Exodul 20:8-11).

Ca și pentru mană, pentru toate activitățile din Israel, modelul va fi de șase zile de muncă, urmate de o zi de odihnă. Folosirea cuvântului „muncă“ este important deoarece munca a fost un aspect al vieții omului care nu a existat în primele zile ale acestuia, în grădina Edenului. Numai după ce Adam și Eva n-au ascultat de poruncile lui Dumnezeu, acesta i-a condamnat, atât pe ei, cât și pe descendenții lor, să trudească din greu, pentru a-și produce cele necesare traiului. Atunci când psalmistul se referă la aceasta, el vorbește de om, care „iese la lucrul său și la *munca* sa până seara“ (Psalmii 104:23).

Noi putem acum, să vedem semnificația introducerii poruncii de a respecta sabbatul, ca fiind asociată cu provizia de mană. Experiențele evreilor în pustiu, acolo unde Dumnezeu le-a procurat gratuit hrana lor zilnică, au fost memorandumuri puternice ale pedepselor venite peste omenire, ca rezultat al neascultării lui Adam. Odihnindu-se în sabbat, omul se va identifica el însuși cu Dumnezeu și cu desăvârșirea creației Sale, atunci când Dumnezeu a putut să revadă „tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune“ (Geneza 1:31).

Decretarea Sabbatului

Ziua evreiască începea la apusul soarelui, astfel că regulile care guvernau sabbatul erau valabile de vinerea de la ora 6 p.m. până sâmbăta la ora 6 p.m. Această lege națională trebuia respectată cu strictețe. Pedepsa pentru nerespectarea ei era severă: orice infractor era condamnat la moarte, fiindcă putuse „să profaneze“ sau

să pângărească sabbatul (vezi Exodul 31:14). Numai o singură dată, pe când copiii lui Israel erau încă în pustiu, a existat un caz al unui om, care a fost găsit adunând lemne, într-o zi de sabbat. Se presupune că el le-a adunat ca să facă focul necesar preparării hranei. Deși legea sabbatului și pedeapsa pentru încălcarea ei fuseseră date, oamenilor nu le era clar ce activitate le este interzisă, astfel că ei au prezentat problema înaintea Domnului. Răspunsul a fost categoric: „Omul acesta să fie pedepsit negreșit cu moartea“ (Numeri 15:32-36).

Pedeapsa a fost foarte severă, pentru ceva ce nouă ne pare o ofensă minoră. Se sugerează că omul declară în mod deliberat dependența de legea lui Dumnezeu, dar se și confirmă importanța proviziei din ziua de sabbat, în intenția lui Dumnezeu. Dumnezeu nu este revelat în Biblie ca un despot nemilos, astfel că promulgarea acestei legi printr-o puternică penalitate, sugerează faptul că au existat beneficii semnificative, care au fost obținute prin respectarea ei.

Binecuvântarea Sabbatului

Atunci când detaliile legii au fost repetate, pentru generația care s-a născut în pustiu, după părăsirea Egiptului, informația care urmează a fost completată prin explicații amănunțite:

„Robul și roaba ta să se odihnească întocmai ca tine. Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Egiptului și Domnul Dumnezeuul tău te-a scos din ea cu mână tare și cu braț întins: de aceea Domnul Dumnezeuul tău ți-a poruncit să ții ziua de odihnă“

(Deuteronomul 5:12-15).

Exista astfel un beneficiu social clar pentru fiecare, dar și o importanță și fundamentală rațiune pentru lege. Respectându-se sabbatul, ar fi existat atunci un memorandum săptămânal al salvării națiunii din Egipt. A trebuit ca evreii să fie îndurători cu servitorii lor, deoarece Dumnezeu le-a arătat mare îndurare, atunci când i-a eliberat din sclavia lui Faraon. Pentru a întări această idee, adăugăm faptul că și animalele au beneficiat de legea sabbatului. Așa cum servitorii au permisiunea să se odihnească, tot așa boul și măgarul pot face același lucru (vezi versetul 14). Atunci când apostolul Pavel a comentat un alt aspect al legii, în care erau menționate animale, el a spus: „De boi se ocupă Dumnezeu aici? Sau vorbește înadins pentru noi?“ (1 Corinteni 9:9-10). Nu se neagă faptul că Dumnezeu este interesat de toate creaturile Sale, dar principalii beneficiari ai sabbatului au fost oamenii, nu animalele. Acestea din urmă au fost implicate, pur și simplu, pentru a accentua importanța poruncii.

Evident că servitorilor le-ar fi plăcut legea, dar ce putem spune despre stăpânii lor? Stăpâni fără scrupule, la fel ca funcționarii fără scrupule din ziua de azi, cu siguranță că aceștia ar fi încercat să găsească o cale de a ocoli legea. Dar au existat mari beneficii și pentru ei. Dumnezeu le-a spus că sabbatul a fost „un semn între Mine și ei, ca să știe că Eu sunt Domnul care-i sfințesc“ (Exodul 31:17; Ezechiel 20:12). Dacă ei doreau să primească în continuare binecuvântări de la Dumnezeu și în țara lor, întocmai cum le primiseră pe acestea în pustiu, aceștia

trebuiau să țină sabatele Sale.

Obiectivul

Asigurarea tuturor acestor provizii ar fi trebuit să aibă un singur rezultat: formarea unui popor, care să-l aibă pe Dumnezeu în centru și nu un popor egocentric. Dacă ar fi fost pregătiți să se organizeze ei înșiși după legile lui Dumnezeu, aceștia ar fi putut să fie binecuvântați mai presus de orice alte națiuni și popoare. În loc să fie o povară greu de suportat, provizia sabatului ar fi putut revoluționa viețile lor:

„Dacă îți vei opri piciorul în ziua sabatului, ca să nu-ți faci plăcerea ta în ziua mea cea sfântă; dacă sabatul va fi desfătarea ta, ca să sfințești pe Domnul, slăvindu-l, și dacă-l vei cinsti, neîndeletnicindu-te cu treburile tale și nevorbind flecării, *atunci te vei putea desfăta în Domnul și Eu te voi sui pe înălțimile țării*“ (Isaia 58:13,14).

Marea tragedie este că Israelul, deși avea toate aceste lucruri promise de către Dumnezeu, nu a fost pregătit să trăiască în acord cu poruncile Sale. În loc să onoreze sabatul, evreii l-au pângărit în mod continuu. Ei nu l-au tratat pe acesta ca „sfânt“, ci l-au profanat. Așa cum promisiunile lui Dumnezeu către ei au fost condiționate de ascultarea lor, așa și Dumnezeu ar fi fost îndreptățit să-i pedepsească. El le spusese că ar fi făcut acest lucru numai în eventualitatea că ei nu l-ar fi ascultat:

„Le-am jurat că am să-i împrăștii printre popoare și să-i risipesc în

felurite țări pentru că. . . au lepădat învățăturile Mele, au profanat sabatele Mele și și-au întors ochii spre idolii părinților lor“ (Ezechiel 20:23,24).

Înainte de a vedea ce spune Noul Testament despre sabat, să rezumăm în continuare învățăturile Vechiului Testament:

1. Săptămâna de șapte zile provine din relatarea Creației și este un martor mut al muncii creatoare a lui Dumnezeu.
2. Sabatul a fost o instituție pentru națiunea lui Israel și nu a fost impus indivizilor înainte de Exod. Aceștia puteau sau nu, să se odihnească în ziua a șaptea, după dorința fiecăruia.
3. Dumnezeu a dorit ca sabatul să fie o „zi sfântă“.
4. Sabatul (însemnând pauză sau odihnă) a fost înțeles de către israeliți ca o abținere de la sarcinile cotidiene, pentru a se bucura și a-și aminti de binecuvântările lui Dumnezeu.
5. Săptămâna de șase zile lucrătoare a fost un memorandum constant al faptului că toți oamenii mor, că sunt păcătoși și au nevoie de salvare. Respectarea de către om a sabatului arată credința acestuia în ceea ce Dumnezeu i-a promis și anume, promisiunea de a împărtăși cu El, odihna Sa. Răspunsul lui Dumnezeu a fost o abundență de mari beneficii peste națiune, atâta timp cât ei ar fi continuat să-I asculte poruncile.
6. Sub legea evreiască, pedeapsa pentru pângărirea sabatului era moartea.

7. Sabatul a fost desemnat de către Dumnezeu ca să învețe Israelul:
  - a) despre relația lor națională și specială cu El,
  - b) de marea Lui îndurare pentru eliberarea lor din sclavia egipteană.
8. Trebuia să existe o reamintire *săptămânală* a mântuirii națiunii.

Mici reglementări

Întorcându-ne la relatările Evangheliei din Noul Testament, noi vom afla curând, modul în care evreii au aplicat legea sabatului, după 1500 de ani de când a fost dată. Recunoscând faptul că Dumnezeu, din cauza neascultării lor, permisesse ca poporul Său să fie luat în captivitate și ca țara Sa să fie pângărită și invadată, acei evrei care s-au întors din captivitate au încercat să se asigure, că lor nu li se va întâmpla același lucru. Liderii religioși din timpul lui Christos au alcătuit legea, conformându-se unui set complicat de reguli, construit de-a lungul anilor. Aceasta n-a fost chiar o perversitate din partea lor, ci se datora mai ales unei puternice dorințe de a nu-l supăra pe Dumnezeu. Susținând că nici o muncă nu este posibilă în sabat, evreii au încercat să reglementeze modul în care pot fi preparate diverse feluri de mâncare, felul în care se îngrijesc bolnavii și modul de îngrijire al animalelor. Din nefericire, în ciuda acestor bune și originale intenții, bucuria, care ar fi putut să existe în sabat, nu a putut să existe, din cauza unei concepții false, concepție bazată pe detalii ne semnificative. Curând, ei nu au mai putut să vadă pădurea din cauza copacilor.

Astfel, scopul și beneficiul sabatului au fost în totalitate pierdute într-o miriadă de minireguli și mici reglementări.

Învățătura Noului Testament

Împotriva acestei stări de lucruri, Domnul Isus Christos și-a început misiunea sa, „predicând Evanghelia lui Dumnezeu“ (Marcu 1:14). El a avut curând probleme, cu atitudinea de conformare la litera legii a liderilor evrei. Dacă Isus vindeca într-o zi de sabat, aceștia protestau că el a pângărit o zi „sfântă“. Liderii evrei îl dușmăneau pe Isus așa de mult, încât căutau în permanență căi și ocazii spre a-l distruge. Această stare de lucruri ridică, în mod firesc, două mari întrebări. Prima ar fi: de ce Isus a vindecat, fără ezitare, în ziua sabatului, mai ales că el știa cât de înfuriați vor fi liderii evrei pentru acest lucru? Și cea de-a doua ar fi: de ce relatările Evangheliei acordă o importanță atât de mare minunilor sale, săvârșite în ziua de sabat?

Șapte minuni, făcute chiar în ziua de sabat, au fost notate în evangheliile, iar una dintre acestea a fost precedată de un episod, care a plasat concepția lui Isus despre sabat, în opoziție directă cu aceea pe care o aveau liderii evrei (Matei 12:1-8). Câțiva dintre farisei se plânseseră de discipolii lui Isus, deoarece, într-o zi de sabat, atunci când aceștia trecuseră printr-un lan de grâu, smulseseră și mâncaseră spice de grâu. Legea evreiască acorda trecătorilor acest privilegiu, dar nu specifica dacă acest lucru era interzis în sabat (vezi Deuteronomul 23:25). În orice caz, tradiția liderilor evrei îl interzicea. Ei vedeau această acțiune ca nefiind diferită

de secerat și de vânturat, activități care erau strict interzise în sabat.

Precedențele Vechiului Testament

În răspunsul său la acuzația fariseilor, Isus a menționat două episoade din Scripturile evreiești. El le-a reamintit acestora de marele împărat David, care, atunci când era într-o situație disperată, a mâncat din pâinea sfințită, aliment ce era destinat exclusiv uzului preoților (1 Samuel 21:1-6). Vorbind despre preoți, Isus a mai subliniat că ei „au frânt sabatul“, ori de câte ori le-a fost rânduit să îndeplinească, în ziua a șaptea, serviciile la templu. Chiar și David a fost criticat înaintea lui Dumnezeu. La fel și preoții. Existau, bineînțeles, în mod clar, considerații diferite care se aplicau în aceste circumstanțe. Dacă ele ar fi putut fi înțelese, noi am fi putut aprecia mai bine, atitudinea personală a lui Isus față de sabat.

Există câteva similitudini importante între cele două precedente din Vechiul Testament, pe care le-a menționat Isus și poziția proprie a acestuia. David, urmărit de împăratul evreu Saul, a venit la preotul Ahimelec la Nob și a cerut mâncare pentru el și pentru „tinerii“ săi. Isus era cu tinerii săi, discipolii, iar liderii evrei din acea vreme erau entuziasmați ca să-l urmeze. Dacă fariseii ar fi luat în seamă similitudinea, ei ar mai fi aflat că Isus, ca și David, era „unsul Domnului“ și, întocmai ca lui Saul, le venise și lor ceasul.

Să ne mai amintim un alt episod. Este adevărat că preoții nu profanau sabatul, atunci când aceștia lucrau în casa Domnului. Dar Isus a spus Mariei și lui Iosif, încă de când el era în vârstă de

doisprezece ani, după ce aceștia îl căutaseră timp de trei zile: „De ce m-ați căutat? Oare nu știți că trebuie să fiu în cele ale Tatălui Meu?“ (Luca 2:49). Fiind total diferit de ceilalți oameni, Isus și-a trăit întreaga lui viață în armonie perfectă cu voința lui Dumnezeu. Toți ceilalți oameni, deși au făcut bine în măsura în care au putut, au păcătuit. Chiar David, un „om după inima lui Dumnezeu, a păcătuit în ceea ce o privește pe Bat-Șeba. Dar Isus, „n-a făcut păcat și în gura lui nu s-a găsit viclenie“ (1 Petru 2:22).

Domn al Sabatului

Adesea ne întrebăm dacă fariseii au înțeles efectul real al acestor două exemple, pe care Isus le-a menționat. Era o revendicare clară a relațiilor sale apropiate cu Dumnezeu și a rolului acestuia în planul de mântuire elaborat de Dumnezeu, ca viitor Împărat, care să domnească peste un pământ al păcii. Scurtul său rezumat al clauzei sabatului este important:

„Și le-a zis: «Sabatul a fost făcut pentru om, nu omul pentru sabat; așa că Fiul Omului este Domn și al sabatului.»“ (Marcu 2:27,28).

Isus a declarat ceea ce noi am descoperit, cercetând Vechiul Testament: Dumnezeu a prevăzut sabatul, pentru a conferi beneficii tuturor celor care au fost asupriți. Sabatul a fost „făcut pentru om“. Cum ar fi putut fariseii, având mărturia marilor minuni pe care le-a făcut Isus, vindecând boala și aducând alinare săracului și flămândului, să nu aprecieze, că adevărata esență a sabatului poate fi văzută în devotamentul lui Isus față de

voința Tatălui Său și în grija acestuia pentru ființele umane?

„Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă“
(Matei 11:28).

Cu adevărat, el a fost „Domn al sabatului“!

Salvarea din păcat

Întocmai cum Dumnezeu a scos națiunea lui Israel din Egipt și i-a eliberat pe evrei din sclavie, Biblia descrie felul în care Isus, distrugând în el însuși puterea dorințelor păcătoase, a deschis o cale pentru oameni, astfel ca păcatele lor proprii să fie iertate și, în final, aceștia să fie eliberați din captivitatea morții. Multe aspecte ale legii, care au fost date prin Moise, au anticipat această muncă a lui Christos. Avem drept exemple: cortul întâlnirii (tabernacolul), sacrificiile și preoții. Dar nu se poate spune același lucru despre sabat. Națiunea evreiască fusese instruită printr-o preocupare permanentă a Lui Dumnezeu pentru poporul Său, căruia i-a dorit o abundență de binecuvântări. Apostolul Pavel a descris acest lucru astfel: „Legea ne-a fost îndrumătorul nostru spre Christos . . . după ce a venit credința, nu mai suntem sub îndrumător“ (Galateni 3:24,25).

Legea ne-a dat o lecție despre scopul lui Dumnezeu prin Christos. Dacă lecția a fost înțeleasă și adoptată, munca Legii este completă. Sabatul a fost un memorandum săptămânal al eliberării din Egipt. Creștinilor li s-a poruncit să-și amintească acum, ceea ce el a obținut în numele lor. Pe scurt, înaintea crucificării sale, Isus a

cinat împreună cu discipolii lui și aceștia s-au împărțit din plin cu pâinea și vinul, pe care le-au împărțit între ei. Pâinea, a spus el, reprezintă trupul său oferit în întregime lui Dumnezeu, spre a aduce salvare prietenilor săi. Vinul era întocmai ca sângele lui vărsat pentru ei, spre iertarea păcatelor. „Să faceți lucrul acesta“, le-a spus el, „în amintirea mea!“ Comentând aceasta, apostolul Pavel a explicat faptul că: *de câte ori* mâncați pâinea aceasta și beți paharul acesta vestiți moartea Domnului, până va veni El!“ (Luca 22:19; 1 Corinteni 11:26).

Nu e de mirare faptul că Pavel era așa de supărat. Unii dintre aceia, cărora le adusesse la cunoștință vestea cea bună despre Christos, insistau ca sabatul (și toate celelalte părți ale calendarului religios evreiesc) să fie respectate întocmai: „Dar acum, după ce ați cunoscut pe Dumnezeu . . . cum să vă mai întoarceți iarăși? . . . Voi țineți zile, luni, timpuri și ani. Mă tem pentru voi, să nu fi lucrat în zadar printre voi“ (Galateni 4:9-11). Nu pentru că toate aceste aspecte ale legii au fost greșite, ci, susține Pavel, că toți credincioșii creștini ar putea astfel să ignore, ceea ce însuși Isus i-a învățat. Într-un important și hotărâtor pasaj, Pavel a explicat, că tot ce fusese de timpuriu impus pe plan național evreilor, din momentul în care Isus venise, fusese o problemă de conștiință individuală:

„Unul socotește o zi mai presus decât alta; altul socotește toate zilele la fel. Fiecare să fie deplin convins în mintea lui. Cine ține o zi, pentru Domnul o ține . . . Căci

nici unul dintre noi nu trăiește pentru sine și nici unul nu moare pentru sine . . . Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului. Căci Christos pentru aceasta a murit și a înviat, ca să stăpânească și peste cei morți și peste cei vii“ (Romani 14:5-9).

Domnul Vieții

După moartea, învierea și înălțarea lui Isus, primii creștini au avut imediat un model de cult. După cum speranța de viață și speranța în nemurire au devenit sigure prin învierea lui, aceștia și-au amintit sacrificiul său în *prima zi* a săptămânii, ziua în care el a ieșit din mormânt. Citim, spre exemplu, despre o situație când Pavel vizita Troa și „în ziua dintâi a săptămânii eram adunați laolaltă ca să frângem pâinea. Pavel . . . a stat de vorbă cu ei“ (Faptele Apostolilor 20:7; vezi, de asemenea, 1 Corinteni 16:2). Informația este introdusă atât de firesc în relatare, încât a trebuit ca practica aceasta să fie generalizată și adoptată de diverse grupuri de creștini din diferite locuri.

Implicația este că sabatul a fost evitat cu atenție, el fiind ziua în care se comemora sacrificiul lui Isus. Creștinii au ales în locul sabatului, ziua în care Isus a înviat dintre cei morți. Sabatul comemorase odihna lui Dumnezeu după creație. Prima zi a săptămânii a fost un memorandum a ceea ce Dumnezeu spusese: „Să fie lumină!“ și a faptului că „Lumina lumii“ a venit din mormânt. Moartea a fost învinsă, iar Isus a fost Domnul vieții.

Deși practicarea cultului în prima zi a săptămânii a devenit parte integrantă a modelului primelor congregații creștine, restricțiile sabatului nu au fost transferate cu ușurință, din ziua de sâmbătă, în ziua de duminică. În Noul Testament nu există instrucțiuni pentru credincioși, referitoare la odihna care intervine, firesc, după munca lor de zi cu zi. Individul își ordonează propria sa viață, după cum acesta știe s-o facă: „Deci nimeni să nu vă judece cu privire la mâncare sau la băutură, sau cu privire la o zi de sărbătoare, sau lună nouă, sau sabate, care sunt o umbră a lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Christos“ (Coloseni 2:16,17).

Această învățătură Nou Testamentară poate fi rezumată pe scurt, după cum urmează:

1. Evreii au uitat adevăratul scop al sabatului. El a fost pierdut într-un talmeș-balmeș de mici reglementări și dispoziții, pe care ei le-au născocit.
2. Prin învățatura și prin minunile sale, Isus a declarat adevăratul scop al sabatului. S-a arătat că scopul lui Dumnezeu implică oameni ieșiți din sclavia păcatului și a morții, astfel ca ei să-L poată sluji. Pentru Isus n-a existat o zi mai bună ca sabatul pentru a face lucrarea lui Dumnezeu.
3. Sabatul a fost un memorandum *săptămânal* al acestor lucruri, dar Isus a trăit în felul acesta *în toate zilele*, pe parcursul întregii sale vieți.
4. După înălțarea lui Isus, discipolii săi s-au întâlnit în prima zi a săptămânii, pentru a-și aminti sacrificiul său, dar nu au făcut acest lucru ca rezultat al

unei porunci, ci au făcut-o pentru conștiința lor personală.

Atitudini moderne

Astăzi, evreii religioși, care nu recunosc activitatea Domnului Isus Christos, țin încă sabatul în mod tradițional, în ziua a șaptea. Ei cred în mod sincer că Legea este încă departe de împlinire.

Unii creștini gândesc că prin ținerea serviciului divin duminica, țin într-un anume fel sabatul Noului Testament. Noi am văzut că nu există nici o dovadă în Scripturi, care să susțină acest punct de vedere. Dar aceasta nu înseamnă că ar fi ceva rău în a ține serviciul divin duminica sau în a te abține de la sarcinile lumești, care se pot face în celelalte zile ale săptămânii. Acolo, unde duminica nu este o zi de lucru normală, este rezonabil, cu siguranță, să se stabilească întâlnirea pentru serviciul divin în acea zi. Trebuie totuși, să fie amintit totdeauna, faptul că Dumnezeu nu a poruncit acest lucru. Credincioșii creștini trebuie să se întâlnească în mod regulat, pentru a-și aminti sacrificiul lui Christos, dar nu există nici o poruncă care să se refere cu exactitate, *când* să facă acest lucru. Declarația de bază, referitoare la aceasta, este că: „*de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți paharul acesta, vestiți moartea Domnului*“ (1 Corinteni 11:26). Este mai bine să-ți amintești, cu regularitate, de ceea ce Christos a realizat, decât să-ți faci o problemă din a susține o anumită zi pentru serviciul divin.

Advențiștii de ziua a șaptea

Membrii acestei biserici susțin că toți

creștinii ar trebui să țină sabatul, adică ziua a șaptea. Ei au dreptate, atunci când susțin că sabatul a fost instituit, nu în prima zi, ci în ziua a șaptea a săptămânii. Dar, insistând cu vehemență asupra faptului că adevărații credincioși ai lui Christos ar trebui, încă, să țină sabatul, advențiștii ignoră mărturia Noului Testament. Dacă apostolii, care au scris ghidați de Duhul Sfânt, au declarat că ținerea sabatului este o întoarcere înapoi la „acele învățături începătoare, slabe și sărăcicioase“, de la care sacrificiul lui Christos i-a eliberat (Galateni 4:9), oare cum mai pot, creștinii adevărați, să insiste asupra lui? Advențiștii susțin că sabatul a fost instituit și ținut în Eden, deși, așa după cum noi am văzut, nu există nici o mărturie biblică despre porunca ținerii sabatului, înainte ca Legea lui Moise să fie dată.

Învățătura Noului Testament despre Legea lui Moise, nu mai este în vigoare pentru credincioșii creștini. Acest lucru este atât de clar, încât este de mirare modul în care membrii acestei biserici pot să-și mențină poziția lor. Ei susțin că Legea trebuie văzută ca fiind alcătuită din două părți: o lege „morală“ (Cele zece porunci) și o lege „ceremonială“ (toate celelalte porunci). Ei văd legea „morală“ ca pe o poruncă *veșnică* și ca fiind astăzi încă valabilă pentru credincioși. Ei acceptă că legea „ceremonială“ a luat sfârșit, atunci când Domnul Isus a fost crucificat. Dar Biblia nu se referă niciodată la Lege în acest fel. Expresiile: „lege morală“ și „lege ceremonială“ nu se găsesc în Scriptură și nici contextul frazelor nu le exprimă.

De fapt, există un comentariu specific în Noul Testament, care arată că *Cele Zece*

Porunci nu au fost privite ca principii veșnice. Apostolul Pavel a scris credincioșilor creștini din Corint că: „litera (Legea lui Moise) *omoară*, dar Duhul *dă viață*“. El a descris *Cele Zece Porunci* ca „slujba morții, gravată în litere pe pietre“ (2 Corinteni 3:6,7). Marile principii ale Legii considerau pe orice om un păcătos, iar pedeapsa justă pentru păcat este moartea. Esența învățaturii lui Christos este speranța iertării păcatelor, datorată vieții lui fără de păcat și a propriului său sacrificiu.

Nouă nu ne place să ne contrazicem cu oameni care încearcă, cu onestitate, să interpreteze ceea ce Biblia învață, dar noi credem că adventiștii de ziua a șaptea greșesc în ceea ce privește acest aspect particular. Credințele lor s-au dezvoltat probabil ca o reacție la concepția greșită, foarte des întâlnită, referitoare la învățătura biblică despre sabbat. Această concepție greșită s-a născut după numai câteva sute de ani de la moartea lui Christos și a devenit curând, o tradiție definitivă.

Biserica Timpurie

Răspândirea Creștinismului în acea epocă de început, a fost rapidă și de mare anvergură. El s-a răspândit ca o valvătaie, necruțând nimic în cale. Efectul asupra Imperiului Roman, care controla în acele vremuri un imens areal al lumii locuite, a fost uriaș. Unii împărați, văzând amenințarea, l-au supus, încercând astfel să-l lichideze, prin persecuție. Dar, întocmai cum retezându-i unui copac ramurile, rădăcina acestuia rămâne intactă, mișcarea creștină a devenit mai puternică

și mai hotărâtă. În secolul al patrulea d.Chr., împăratul Constantin a văzut avantajele politice ale faptului de a avea în imperiul său supuși devotați și nu adversari. Astfel, el a unit câteva din aspectele vechilor religii păgâne, cu trăsături ale Creștinismului. Câteva festivaluri păgâne au fost rebotezate, pentru a le face acceptabile atât creștinilor, cât și necreștinilor. Recunoscând dreptul creștinilor de a se întâlni și a-și aminti de Domnul lor în prima zi a săptămânii, împăratul Constantin a emis un decret care prevedea următoarele: „Toți judecătorii, oamenii cetății și meșteșugarii se vor odihni în venerabila zi a Soarelui“. Prin urmare, el a unit cu îndemănare vechiul Cult al Soarelui cu „noua“ religie, Creștinismul.

Acest lucru era întocmai ca Legea lui Moise reimpusă pe o cale pseudo-creștină. Toate restricțiile pe care Legea le-a impus celei de-a șaptea zi, prin edictul împăratului Constantin, au fost transferate acum primei zile a săptămânii. El a eliminat libertatea introdusă prin Christos și a făcut din ceremonie mai degrabă o măsură a legii, decât a voinței libere. Întocmai cum evreii și-au construit tradițiile lor în ceea ce privește respectarea sabbatului, după o perioadă de timp, în care au fost conduși greșit, creștinii au început să vadă prima zi a săptămânii drept ziua sabbatului.

Șapte zile pline

Ce am putea noi să învățăm din acest studiu, astfel încât să putem pune astăzi în practică, numai acele lucruri care sunt plăcute lui Dumnezeu? Există câteva

versuri în faimosul imn al lui George Herbert „Împărat al gloriei, împărat al păcii“, care ne pot ajuta:

„Șapte zile pline, nu doar una din șapte,

Eu te voi preamări . . .

Chiar și veșnicia pare prea scurtă să te laude pe tine.“

Timpul nu ne aparține nouă, ci lui Dumnezeu. Dacă dorim, cu adevărat, să-i fim plăcuți Lui, noi nu ne vom limita în a-i rezerva numai o zi a săptămânii, restul de zile folosindu-l după placul nostru. Noi vom încerca să respectăm poruncile Sale, porunci care ne îndrumă asupra oricărui aspect al vieții noastre și, astfel, să-L onorăm și să-L glorificăm pe El. Nu e nici o îndoială că există mari binecuvântări, care se pot obține printr-o eliberare săptămânală de la o muncă obișnuită, dar necesară. Dacă aceste binecuvântări sunt folosite cum se cuvine, ce poate fi mai minunat decât în a te devota lor în rugăciune și rememorare, și, asta, nu fiindcă o anume lege o cere oamenilor, ci ca un răspuns unei griji îndurătoare! Iată de ce apostolul Pavel a vorbit despre acest subiect, puțin mai târziu, în epistola sa către Galateni:

„Rămâneți deci tari și nu vă supuneți iarăși sub jugul robiei . . . voi ați fost chemați la libertate. Numai nu faceți din libertate o pricină ca să trăiți pentru carne, ci în dragoste slujiți-vă unii altora“ (Gal. 5:1,13)

„Rămâne deci o odihnă ca de sabat“

Mai există un aspect final, aspect pe care

îl voi expune mai jos. Atunci când a scris evreilor, (care mai înainte respectaseră Legea lui Moise și deveniseră apoi frați în Christos), apostolul Pavel a relatat acestora despre sabat pe o cale fascinantă, care integrează toate aspectele diferite, pe care noi le-am descoperit în scurta noastră cercetare a învățaturii Bibliei (vezi Evrei 3:7-4:10). Meditând asupra unui verset din Psalmul 95, (în care Dumnezeu a declarat că toți aceia care s-au întors înapoi de la El, nu vor putea niciodată să intre în odihna Lui), apostolul a dedus că există aici o promisiune implicită pentru unii de a intra în aceasta. Oare cine vor fi ei? Israelii nu vor putea fi, deoarece, prin neascultare, au pierdut binecuvântările promise. Așa că trebuie să se refere la alții, care încă așteaptă ca odihna să înceapă: „Rămâne deci o odihnă ca de sabat pentru poporul lui Dumnezeu. Fiindcă cine a intrat în odihna Lui, s-a odihnit și el de lucrările lui, cum s-a odihnit Dumnezeu de ale sale“ (Evrei 4:9,10).

Prin urmare, adevărata odihnă a lui Dumnezeu nu a venit încă. Va veni un timp când voința Sa va deveni lege, „în cer așa și pe pământ“, așa cum Isus ne-a învățat să ne rugăm. În altă parte, Biblia numește această odihnă Împărăția lui Dumnezeu. În fiecare zi a săptămânii există cel puțin o ocazie de a arăta, prin exemplul vieților noastre, că noi credem în promisiunea instaurării acesteia.

Împăratul se va reîntoarce curând, ca să cheme morții și sfinții care sunt în viață, la odihna veșnică a Tatălui său. Vei fi tu oare unul dintre cei care îl așteaptă?

MICHAEL ASHTON